

Tschenstochau

Stadtporträt im Rahmen des EU-Projekts
„Engagiert für Europa“

STADTPORTRÄT TSCHENSTOCHAU	
Nuts 1 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Makroregion Süden
Nuts 2 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Wojewodschaft Schlesien
Nuts 3 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Stadt- und Landkreis Częstochowa
Höhe	253 ü. M
Fläche	160 km ²
Lage	Die Stadt liegt am Fluß Warthe auf der malerischen Krakau-Tschenstochauer Hochebene, die durch Burgruinen, Wachturm- und bizarre Kalkfelsenformationen geprägt ist, der auch der Krakau-Tschenstochauer Jura genannt wird. Durch die Gegend führt die bei Touristen beliebte „Route der Adlerhorste“. 234.472 (Stand Dezember 2019)
Einwohner	Frauen: 53,01 % Männer: 46,99 %
	Polen: 99 % Ausländer: ca. 1 % (Ukraine, Moldawien, Belarus, Georgien, Russland, Italien)
	Die 3 stärksten ausländischen Bevölkerungsgruppen: Ukraine, Moldawien, Weißrussland
	Altersgruppen: 0-17 Jahre 15% 18 – 65 Jahre 64% Über 65 Jahre 211%
Kfz-kennzeichen	SC
Adresse der Stadtverwaltung	Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa

Website	www.czestochowa.pl
Oberbürgermeister/ Partei	Krzysztof Matyjaszyk / SLD, Sozialdemokraten
Wichtige Sehenswürdigkeiten	Paulinerkloster Jasna Góra, Rathaus Stadtpark am Kloster St. Sigismund-Kirche St. Barbara und St. Andreas -Kirche – barocke Kirche mit einer Gnadenquelle Archeologisches Museum - Fundstelle und Ausgrabungen aus der Zeit der Lausitzer Kultur Bergbau- und Eisenerzmuseum Museum der Münzen und Medaillen – Ausstellung der Münzen und Medaillen, die dem Hl. Johannes Paul II. gewidmet sind Adam-Mickiewicz-Theater
Wichtige historische Ereignisse	1220: erste schriftliche Erwähnung 1377: Stara Częstochowa erhält Stadtrechte 1382: Stiftung des Paulinerklosters 1655: Polnisch-Schwedischer Krieg 1792-1918: Teilungen Polens 1826: Verbindung von Alt-Częstochowa und Neu-Częstochowa zu einer Stadt 1846: Bau der Eisenbahnlinie Warszawa-Wien 1909: Veranstaltung der Polnischen Agrar-Wirtschaftlichen Ausstellung 1914-1918: Erster Weltkrieg 1918: Wiedergeburt der Republik Polen 1939-1945: Zweiter Weltkrieg, 16.01.1945 Befreiung der Stadt, Gründung der Volksrepublik Polen 1989/1990: demokratische Wende, Wiedergeburt der Kommunalen Selbstverwaltung
Wichtige Gebäude	Die Klosteranlage Altes Rathaus Neues Rathaus Die Philharmonie Das Theaterhaus Die Erzkathedrale zur hl. Familie St. Jakob-Kirche
Wichtige Veranstaltungen	Internationales Traditions-Jazz-Festival HOT JAZZ SPRING (Juni) Bronisław-Hubermann-Violin-Festiwál (Juni) Tage Sakraler Musik Gaude Mater (Mai) Tage Alternativer Musik „Frytka Off“ (Juni) Kulturnacht Częstochowa (Juni) Stadtfest Częstochowa (August) Tag Kommunalen Selbstverwaltung (Mai) Tage Europäischer Volkskultur (Juli - August) Straßenlauf „Goldene Maile Częstochowa“ (September) Tschenstochauer 10 km-Lauf (April) Weihnachtsmarkt „Sternallee“ Dezember Kultursommer „Aleje tu się dzieje“ (Juli-August)

Wichtige kulturelle Einrichtungen	Bronisław-Hubermann-Philharmonie Adam-Mickiewicz-Theater Städtische Kunstgalerie Städtisches Kulturzentrum Städtisches Museum Częstochowa Tomasz-Sętowski-Phantasie-Museum Regionales Kulturzentrum
Bildung	Jan-Długosz-Universität Częstochowa Technische Universität Częstochowa zahlreiche private Hochschulen 21 Gymnasien 45 Grundschulen 38 Kindergärten 4 Sonderschulen

Sport	Nationale und internationale Erfolge erzielen folgende Klubs: "Włokniarz Częstochowa" - Speedway; "Raków Częstochowa" und Fußballmannschaft (Extarklasa - entspricht Bundesliga). Lange Tradition hat in der Stadt auch der Flugsport "Aeroclub Częstochowa" und Volleyball "KS Norwid Częstochowa" und Straßenläufe. Intensiv entwickelt sich auch der Radsport.
Institutionen die sich mit Europa befassen	Stadtamt Częstochowa Kanzlei des Stadtpräsidenten Referat für nationale und internationale Zusammenarbeit
Ansprechpartner*innen für Städtepartnerschaften	Marzena Cuprjak-Wagner Leiterin des Referats für Nationale und Internationale Zusammenarbeit Tel. +48 34 37 07 315 E-Mail: mwagner@czestochowa.um.gov.pl
Organisation	Referat für Nationale und Internationale Zusammenarbeit
Partnerstädte	Loreto/Italien (seit 1987) Lourdes/Frankreich (seit 1990) South Bend/ USA (seit 1992) Fatima/Portugal (seit 1997) Pforzheim/Deutschland (seit 2007) Kamieniec Podolski/Ukraine (seit 2008) Irkutsk/Russland (seit 2012)
Wappen	

<p>Berühmtester Bürger</p>	<p>Kazimierz Michał Władysław Wiktor Pułaski (1745-1779) - Held des Freiheitskampfes zweier Nationen</p> <p>Władysław Biegański (1857-1917) Polnischer Internist, Doktor der Medizin, Philosoph, Sozialer Aktivist</p> <p>Zygmunt Modzelewski (1900-1954) - Politiker und Ökonomist, Außenminister</p> <p>Janusz Elsner (1928-1996) - Polnischer Gelehrter, Mechaniker, Professor und Rektor der Technischen Universität Częstochowa, Mitglied der Polnischen Akademie der Wissenschaften</p> <p>Kalina Jędrusik (1930-1991) - Hervorragende polnische Schauspielerin</p> <p>Zygmunt Rolat (*1930) Polnisch-jüdischer Philanthrop, Kunstmäzen Begründer und Präsident des Verbandes der Tschenstochauer Juden und ihrer Nachfolger</p> <p>Halina Poświatowska (1935-1967) - Avantgardistische polnische Dichterin</p> <p>Janusz Kochanowski (1940-2010) - Polnischer Anwalt, ehemaliger Vorstandsvorsitzender der Stiftung "Ius Et Lex", Bürgerbeauftragter</p> <p>Jerzy Kulej (1940-2012) - Der größte und erfolgreichste polnische Amateurboxer, zweimaliger Olympiasieger (Tokio 1964, Mexiko 1968), dreimaliger Medaillengewinner der Europameisterschaft (Zwei Gold- und Silbermedaillen) sowie achtmaliger polnischer Meister</p> <p>Łukasz Wylężałek (*1953) - Film- Und Theaterregisseur, Dramatiker und Drehbuchautor</p> <p>Tomasz Sętowski (*1961) - Maler</p> <p>Jakub Błaszczykowski (*1985) - Polnischer Fußballspieler, Mittelfeldspieler, herausragender polnischer Vertreter, Kapitän der polnischen Nationalmannschaft, ehemaliger Spieler von Borussia Dortmund</p>
<p>Alleinstellungsmerkmal</p>	<p>Wichtiger Wallfahrtsort der christlicher Welt, daher wird die Stadt oft „die geistige Hauptstadt Polens“ genannt</p>

Impressum

Dieser Leitfaden mit Empfehlungen zur Mobilität innerhalb der Europäischen Union entstand im Rahmen des zweijährigen Projekts „Engagiert in Europa“ (Erasmus+ Programm Nr. 2018-1-DE02-KA202-005069).

Das Projekt "Engagiert für Europa" zielte darauf ab, Bürger*innen neu für die Idee eines geeinten Europas zu begeistern und in der Städtepartnerschaftsarbeit aktive Menschen fit für die Zukunft zu machen.

Es bot haupt- und ehrenamtlichen Mitarbeiter*innen die Gelegenheit ihre fachlichen und persönlichen Kompetenzen weiterzuentwickeln und Netzwerke der Partnerschaftsarbeit auszubauen und gemeinsam neue Möglichkeiten der Partnerschaftsarbeit auszuloten.

Projektpartner

Stadt Pforzheim (Deutschland), Projektkoordinator

Eurocultura, Vicenza (Italien)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Czestochowie, Tschenstochau (Polen)

Njemacka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Svaba u Hrvatskoj, Osijek (Kroatien)

Herausgegeben von:

Stadt Pforzheim (Deutschland), Projektkoordinator

Eurocultura, Vicenza (Italien)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Czestochowie, Tschenstochau (Polen)

Njemacka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Svaba u Hrvatskoj, Osijek (Kroatien)

Projektkoordination Stadt Pforzheim im Rahmen des Projekts „Engagiert für Europa“

Erstellt am: 10/2020

Aus Gründen der besseren Lesbarkeit wird auf die Verwendung männlicher und weiblicher Sprachformen verzichtet. Alle Personenbezeichnungen gelten für beide Geschlechter.

Alle Angaben ohne Gewähr.

Common Licence

EU Förderung

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Die Verantwortung für den Inhalt dieser Veröffentlichung trägt allein der Verfasser; die Kommission haftet nicht für die weitere Verwendung der darin enthaltenen Angaben.

Bildnachweis: Stadt Pforzheim, Stadt Tschenstochau, Stadt Osijek, Stadt Vicenza

Częstochowa

City portrait within the framework of the EU project "Engagiert für Europa"

CITY PORTRAIT TSCHENSTOCHAU	
Nuts 1 https://de.wikipedia.org/wiki/Nuts	South Macro-Region
Nuts 2 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Silesian Voivodeship
Nuts 3 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Częstochowa City and District
Altitude	253 above sea level
Area	160 km ²
Location	The city lies on the river Warta on the picturesque Krakow-Częstochowa Upland, which is characterized by castle ruins, watchtowers and bizarre limestone rock formations, and it is also called the Krakow-Częstochowa Jura. The "Eagles' Nest Route", popular with tourists, leads through the area 220 433, December 2019
Inhabitants	women: 53,01 % men: 46,99 % Poland: 99% Foreigners: ca. 1% (Ukraine, Moldova, Belarus, Georgia, Russia, Italy) The most numerous national groups: Ukraine, Moldova, Belarus Age groups: 0-17 years 15% 18 – 65 years 64% 65 years 21% Unemployment: 5,7%
Registration plate marking	SC
Address of the city administration	Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa

Website	www.czestochowa.pl
Lord Mayor / Party	Krzysztof Matyjaszczyk / SLD (Social Democrats)
Significant landmarks	Pauline Monastery Jasna Góra, Town Hall City park at the foot of the monastery St. Sigismund Church St. Barbara and St. Andreas Church - Baroque church with a Spring of Grace Archeological Museum - site and excavations from the time of the Lusatian culture Mining and Iron Ore Museum Museum of Coins and Medals - exhibition of coins and medals dedicated to St. John Paul II Murals „Time keeper“, „Tower of Babel“, „Switezianka“ and other
Significant historical events	1220: first written reference 1377: Stara Częstochowa receives city rights 1382: Foundation of the Pauliner Monastery 1655: Polish-Swedish war 1792-1918: Occupation of Poland 1826: Connection of old-Częstochowa and new Częstochowa to one city 1846: Construction of the Warszawa-Vienna railway line 1909: Organization of the Polish Agricultural-Economic Exhibition 1914-1918: First World War 1918: Rebirth of the Republic of Poland 1939-1945: Second World War, 16.01.1945 liberation of the city, foundation of the Polish People's Republic 1989/1990: Democratic turnaround, rebirth of local self-government
Significant buildings	The Monastery Complex Old Town Hall New Town Hall The Philharmonic Institute The Theatre The Archcathedral of St. Family St. Jacob Church
Important events	Czestochowa Run (10 km) (April) Local Self-Government Day (May) Days of Sacred Music Gaude Mater (May) International Traditional Jazz Festival HOT JAZZ SPRING (June) Bronisław Hubermann Violin Festival (June) Alternative Music Days "Frytka Off" (June) Częstochowa Culture Night (June) Days of European Folk Culture (July - August) Cultural Summer "Alleys - happening time" - (July-August) City Festival of Częstochowa (August) Road Race "Golden Mail Częstochowa" (September) Literary Festival „Read“ (September) Christmas Market "Avenue of Stars" (December)
Cultural facilities	Bronisław Hubermann Philharmonic Adam Mickiewicz Theater Municipal Art Gallery Municipal Cultural Centre Czestochowa City Museum Tomasz Sętowski Museum of Imagination Regional Cultural Center
Educational facilities	Jan Długosz University of Częstochowa Technical University of Częstochowa numerous private universities 21 high schools 45 elementary schools 38 kindergartens 4 special education schools

Sport	Clubs that are national and international successes: "Włókniarz Częstochowa" - speedway; "Raków Częstochowa" – football (Extarklasa). Aviation "Aeroclub Częstochowa", volleyball "KS Norwid Częstochowa" and street running have a long tradition in the city, and cycling is also developing intens
Institutions focusing on Europe	City Hall of Czestochowa Mayor's Office Department for National and International Cooperation
Contact person for town twinning	Marzena Cuprjak-Wagner: Head of the Department for National and International Cooperation
Organisation	Department for National and International Cooperation
Twin towns	Loreto / Italy (since 1987) Lourdes / France (since 1990) South Bend / USA (since 1992) Fatima / Portugal (since 1997) Pforzheim / Germany (since 2007) Kamieniec Podolski / Ukraine (since 2008) Irkuck / Russia (since 2012)
Municipal coat of arms	

Famous citizens	<p>Kazimierz Michał Władysław Wiktor Pułaski (1745-1779) - hero of the struggle for freedom of two nations</p> <p>Władysław Biegański (1857-1917) - Polish internist, doctor of medicine, logician, philosopher, social activist</p> <p>Zygmunt Modzelewski (1900-1954) - politician and economist, foreign minister</p> <p>Janusz Elsner (1928-1996) - Polish scholar, mechanic, professor and rector of the Technical University of Częstochowa, member of the Polish Academy of Sciences</p> <p>Kalina Jędrusik (1930-1999) - outstanding Polish actress</p> <p>Zygmunt Rolat (*1930) - Polish-Jewish philanthropist, patron of the arts, founder and president of the Association of Częstochowa Jews and their Descendants</p> <p>Halina Poświatowska (1935-1967) - avant-garde Polish poet</p> <p>Janusz Kochanowski (1940-2010) - Polish lawyer, former chairman of the "Lus et Lex" Foundation, Ombudsmann</p> <p>Łukasz Wyleżalek (*1953) - film and theatre director, playwright and scriptwriter</p> <p>Tomasz Sętowski (*1961) - painter</p> <p>Jerzy Kulej (1940-2012) - the largest and most successful Polish amateur boxer, two-time Olympic champion (Tokyo 1964, Mexico 1968), three-time medalist at the European Championship (two gold and silver medals), and eight-time Polish champion</p> <p>Jakub Błaszczykowski (*1985) - Polish football player as a midfielder, outstanding Polish representative, captain of the Polish national team, former player of Borussia Dortmund</p>
Unique selling point	An important place of pilgrimage in the Christian world, therefore the city is often called "the spiritual capital of Poland"

Imprint

This guide, with recommendations on mobility within the European Union was developed within the framework of the two-year project "Engagiert für Europa" (Erasmus+ Programme No 2018-1-DE02-KA202-005069).

The project "Engagiert für Europa" aimed to enthuse citizens about the idea of a united Europe and to make those active in town twinning fit for the future.

It offered full-time and voluntary staff the opportunity to develop their professional and personal skills, to expand networks of twinning work and to explore new possibilities of twinning work together.

Project partners

City of Pforzheim (Germany), Project Coordinator

Eurocultura, Vicenza (Italy)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Czestochowie, Czestochowa (Poland)

Njemacka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Svaba u Hrvatskoj, Osijek (Croatia)

Published by:

City of Pforzheim (Germany), Project Coordinator

Eurocultura, Vicenza (Italy)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Czestochowie, Czestochowa (Poland)

Njemacka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Svaba u Hrvatskoj, Osijek (Croatia)

Project Coordination City of Pforzheim within the framework of the project "Engagiert für Europa"

Created on: 10/2020

For reasons of improved legibility, the use of masculine and feminine language forms is avoided. All references to persons apply to both genders.

All information without guarantee.

Common Licence

EU funding

This project was funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Picture credits: City of Pforzheim, City of Czestochowa, City of Osijek, City of Vicenza

Częstochowa

Ritratto di città nell'ambito del progetto
UE "Engagiert für Europa"

RITRATTO DELLA CITTÀ DI CZĘSTOCHOWA	
NUTS 1 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Macroregione Sud
NUTS 2 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Slesia Voivodeship
NUTS 3 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Città e distretto di Czestochowa
Altitudine	253 sul livello del mare
Superficie	160 km2
Posizione geografica	La città si trova sul fiume Warthe sul pittoresco altopiano di Cracovia-Częstochowa , caratterizzato da rovine del castello, torre di guardia e bizzarre formazioni rocciose calcaree, che è anche chiamato "Il Giura di Cracovia- Częstochowa". Il "Percorso dell'Aquila Horste", popolare tra i turisti, attraversa la zona.
Abitanti	220.433 (dicembre 2019) Donne: 53,01% Uomini: 46,99% Polonia: 99% Stranieri: 1% I 3 gruppi di popolazione straniera più forti: Ucraina, Moldavia, Bielorussia Età: 0-17 anni 15% 18 - 65 anni 64% Oltre 65 anni 21% Disoccupazione: 4,1% (agosto 2020)
Targa di immatricolazione	SC
Indirizzo dell'amministrazione comunale	Slesia 11/13, 42-217 Częstochowa

Sito web	www.czestochowa.pl
Sindaco/Partito	Krzysztof Matyjaszczyk / SLD, Socialdemocratici
Edifici importanti	<p>Abbazia die Paolini Jasna Gàra, Municipio Parco cittadino „All'Abbazia“ Chiesa di San Sigismund Chiesa di Santa Barbara e Sant'Andrea - chiesa barocca con una fonte di grazia Museo Archeologico – Sito e scavi del periodo della cultura lusaziana Museo minerario e ferro Ore Museo delle monete e delle medaglie - Esposizione di monete e medaglie dedicate a San Giovanni Paolo II Murales “Custode del tempo”, Torre di Babele”, “Świtezianka” e altri</p>
Eventi storici importanti	<p>1220: prima menzione scritta 1377: Stara Częstochowa riceve i diritti della città 1382: Fondazione del Monastero Paolino 1655: Guerra polacco-svedese 1792-1918: Spartizione della Polonia 1826: Old Częstochowa e New Częstochowa si uniscono in un'unica città 1846: Costruzione della linea ferroviaria Warsavia Vienna 1909: Evento dell'Esposizione Economica Agricola Polacca 1914-1918: prima guerra mondiale 1918: rinascita della Repubblica di Polonia 1939-1945: seconda guerra mondiale, 16 gennaio 1945 Liberazione della città, costituzione della Repubblica popolare di Polonia 1989/1990: cambiamento democratico, rinascita dell'autogoverno locale</p>
Edifici importanti	<p>Il complesso del monastero Municipio Vecchio Nuovo Municipio La filarmonica La Casa del Teatro L'Arcicattedrale della Sacra Famiglia Chiesa di San Giacobbe</p>
Eventi importanti	<p>Cherstochowa Run (10 km) (aprile) Giorni Sacra Musica Gaude Mater (maggio) Giornata dell'autogoverno locale (maggio) Festival di Jazz HOT JAZZ SPRING (giugno) Bronisław-Hubermann-Violino-Festival (giugno) Giorni di musica alternativa "Frytka Off" (giugno) Notte Culturale (giugno) Giornate della cultura popolare europea (luglio - agosto) Kultursommer "Le vie stanno accadendo qui" - (luglio-agosto) Festival della città (agosto) Corsa di strada "Golden Maile Czestochowa" (settembre) Festival di letteratura "Leggere" (settembre) Mercatino di natale "Sternalee" (dicembre)</p>

Istituzioni culturali importanti	Filarmonica di Bronislaw Hubermann Teatro Adam-Mickiewicz Galleria d'Arte Comunale Centro Culturale Urbano Museo Municipale di Czestochowa Museo Tomasz-Satowski-Fantasy Centro Culturale Regionale
Istruzione	Jan Długosz University Università di tecnologia numerose università private 21 Licei 45 scuole primarie 38 asili 4 scuole speciali

Sport	I successi nazionali e internazionali sono raggiunti dai seguenti club: "Wokniarz Czestochowa" - Speedway; "Raksw Czestochowa" e la squadra di calcio (Extarklasa - corrisponde alla Serie A). Una lunga tradizione ha anche lo sport aereo "Aeroclub Czestochowa" e la pallavolo "KS Norwid Czestochowa" e atletica in strada. Il ciclismo si sta sviluppando intensamente.
Istituzioni che si occupano dell'Europa	Ufficio municipale di Czestochowa Cancelleria del sindaco Unità di cooperazione nazionale e internazionale
Contatto comunale per il gemellaggio	Marzena Cupriak-Wagner Capo unità di cooperazione nazionale e internazionale Tel. +48 34 37 07 315 Posta elettronica: mwagner@czestochowa.um.gov.pl
Città gemelle	Loreto/Italia (dal 1987) Lourdes/Frankreich (Seit 1990) South Bend/ USA (seit 1992) Fatima/Portogallo (dal 1997) Pforzheim/Germania (dal 2007) Kamieniec Podolski/Ucraina (dal 2008) Irkutsk/Russia (dal 2012)
Stemma	

<p>Cittadini famosi</p>	<p>Kazimierz Michał Władysław Wiktor Pułaski (1745-1779) - Eroe della lotta per la libertà di due nazioni</p> <p>Władysław Biegański (1857-1917) - Internista polacco, medico di medicina, logico, filosofo, attivista sociale</p> <p>Modzelewski (1900-1954) - Politico ed economista, Ministro degli Esteri</p> <p>Janusz Elsner (1928-1996) - Studioso polacco, meccanico, professore e rettore dell'Università Tecnica di Czestochowa, membro dell'Accademia Polacca delle Scienze</p> <p>Kalina Jędrusik (1930-1991) - eccezionale attrice polacc</p> <p>Sigmund Rolat (1930) - Filantropo ebraico-polacco, mecenate fondatore e presidente dell'Associazione degli ebrei di Czestochowa e dei loro successori</p> <p>Halina Poświatowska (1935-1967) - poeta polacco d'avanguardia</p> <p>Janusz Kochanowski (1940- 2010) - Avvocato polacco, ex presidente del consiglio di amministrazione della Fondazione Ius et Lex, Mediatore</p> <p>Jerzy Kulej (1940-2012) - il pugile dilettante polacco più grande e di maggior successo, due volte campione olimpico (Tokyo 1964, Messico 1968), tre volte medaglia del Campionato Europeo (due medaglie d'oro e d'argento) e otto volte campione Polacco</p> <p>Łukasz Wyleżalek (*1953) - Regista di cinema e teatro, drammaturgo e sceneggiatore</p> <p>Tomasz Sętowski (*1961) - Pittore</p> <p>Jakub Błaszczykowski (*1985) - Calciatore polacco come centrocampista, eccezionale rappresentante polacco, capitano della nazionale polacca, ex giocatore del Borussia Dortmund</p>
<p>Particolarità</p>	<p>Importante Luogo Di Pellegrinaggio Del Mondo Cristiano, Per Questo La Città È Spesso Chiamata "La Capitale Spirituale Della Polonia"</p>

Impressum

Questa guida con raccomandazioni per la mobilità all'interno dell'Unione Europea è stata realizzata nell'ambito del progetto biennale "Engagiert für Europa" (programma Erasmus + n. 2018-1-DE02-KA202-005069).

Partner del progetto

Comune di Pforzheim (Germania), coordinatore

Eurocultura, Vicenza (Italia)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Czestochowie, Czestochowa (Polonia)

Njemacka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Svaba u Hrvatskoj, Osijek (Croazia)

Pubblicato da:

Comune di Pforzheim (Germania), coordinatore

Eurocultura, Vicenza (Italia)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Czestochowie, Czestochowa (Polonia)

Njemacka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Svaba u Hrvatskoj, Osijek (Croazia)

Coordinatore del progetto: Comune di Pforzheim nell'ambito del progetto UE "Engagiert für Europa"

Finito: 10/2020

Per motivi di migliore leggibilità, non si usano forme di linguaggio maschili e femminili. Tutti i nomi personali si estendono a entrambi i sessi. Tutte le dichiarazioni sono senza garanzia.

Common Licence

Finanziamento UE

Questo progetto è stato finanziato con il supporto della Commissione Europea. L'autore è l'unico responsabile del contenuto di questa pubblicazione; la Commissione non è responsabile dell'uso che può essere fatto delle informazioni in essa contenute.

Diritti d'autore delle foto: Comuni di Pforzheim, Czestochowa, Osijek, Vicenza

Częstochowa

Gradski portret kao dio EU projekta
"Engagiert für Europa"

PORTRET GRADA CZĘSTOCHOWE	
NUTS 1 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Makroregija Jug
NUTS 2 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Ślesko vojvodstvo
NUTS 3 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Grad i četvrt Częstochowa
Visina	253 mnm
Površina	160 km ²
Položaj	Grad leži na rijeci Warthe na slikovitoj visoravni Kraków-Częstochowa, koju karakteriziraju ruševine dvorca, stražarnice i bizarne vapnenačke formacije, koja se još naziva i Krakovsko-čenstohovska Jura. Kroz ovo područje vodi "Put orlovskog gnijezda" popularan među turistima.
Stanovništvo	220 433, prosinac 2019 Žene: 53,01 % Muškarci: 46,99 % Poljaci: 99% Stranci: ca 1% Tri najveće skupine inozemnih stanovnika: Ukrajina, Moldavija, Bjelorusija Dobne skupine: 0-17 godina 15% 18 - 65 godina 64% Više od 65 godina 21% Stopa nezaposlenosti: 4.1% (kolovoz 2020)
Autooznaka	SC
Adresa gradske uprave	Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa

Mrežna stranica	www.czestochowa.pl
Gradonačelnik / stranka	Krzysztof Matyjaszczyk / SLD, Sozialdemokrati
Važne znamenitosti	Pavlinski samostan Jasna Góra Gradska vijećnica Gradski park pri samostanu Crkva sv. Sigismunda Crkve sv. Barbare i sv. Andreasa – barokna crkva s fontanom milosti Arheološki muzej - Nalazište i iskapanja iz doba kulture Lausitz Muzej rudarstva i željezne rude Muzej kovanica i medalja - izložba novčića i medalja posvećena svetom Ivanu Pavlu II. Murali „Čuvar vremena”, „Babilonska lula”, „Świteyjanka” i drugi
Važni povijesni događaji	1220: Prvi pisani spomen 1377: Stara Częstochowa dobiva gradska prava 1382: Osnivanje pavlinskog samostana 1655: Poljsko-švedski rat 1792.-1918: Okupacija Poljske 1826: Spajanje Stare-Częstochowe i Nove-Częstochowe u jedan grad 1846: Izgradnja željezničke pruge Varšava-Beč 1909: Organizacija poljske poljoprivredne i ekonomske izložbe 1914.-1918: Prvi svjetski rat 1918: Ponovno rođenje Republike Poljske 1939.-1945: Drugi svjetski rat, 16. siječnja 1945. Oslobođenje grada, uspostava Narodne Republike Poljske 1989./1990: Demokratske promjene, ponovno rođenje lokalne samouprave
Važne građevine	Samostanski kompleks Stara gradska vijećnica Nova vijećnica Filharmonija Kazališna kuća Nadkatedrala sv. Obitelji Crkva sv. Jakova
Važni događaji	Staza Czestochowa (10 km) (travanj) Dani svete glazbe Gaude Mater (svibanj) Dan lokalne samouprave (svibanj) Međunarodni tradicionalni jazz festival HOT JAZZ SPRING (lipanj) Festival violine Bronisław Hubermann (lipanj) Dani alternativne glazbe "Frytka Off" (lipanj) Noć kulture Częstochowa (lipanj) Kulturno ljeto „Aleje tu się dzieje” – (srpanj-kolovoz) Dani europske narodne kulture (srpanj-kolovoz) Festival grada Częstochowa (kolovoz) Cestovna utrka "Golden Maile Częstochowa" (rujan) Festival književnosti „Čitaj” (rujan) Božićni sajam “Sternalee” (prosinac)
Važne kulturne ustanove	Filharmonija Bronisław Hubermann Kazalište Adam Mickiewicz Općinska umjetnička galerija Općinsko kulturno središte Gradski muzej Czestochowa Muzej fantazije Tomasz Sętowski Regionalno kulturno središte
Obrazovanje	Sveučilište Jan Długosz Częstochowa Tehničko sveučilište u Częstochowi brojna privatna sveučilišta 21 srednja škola 45 osnovnih škola 38 vrtića 4 posebne škole

Sportski	Sljedeći klubovi postižu nacionalne i međunarodne uspjehe: "Włokniarz Częstochowa" - Speedway; "Raków Częstochowa" i nogometna momčad (Extarklasa - odgovara Bundesligi). Zrakoplovstvo "Aeroclub Częstochowa" i odbojka "KS Norwid Częstochowa" te cestovne utrke imaju dugu tradiciju u gradu, a biciklizam se također intenzivno razvija.
Institucije koje se bave euromom	Gradski ured Częstochowa Ured gradonačelnika Odjel za nacionalnu i međunarodnu suradnju
Osoba za kontakt za gradove prijatelje	Marzena Cupriak-Wagner Voditeljica Odjela za nacionalnu i međunarodnu suradnju Tel. +48 34 37 07 315 E-Mail: mwagner@czestochowa.um.gov.pl
Organizacija	Odjel za nacionalnu i međunarodnu suradnju
Gradovi prijatelji	Loreto/Italija (od 1987.) Lourdes/Francuska (od 1990.) South Bend/SAD (od 1992.) Fatima/Portugal (od 1997.) Pforzheim/Njemačka (od 2007.) Kamieniec Podolski/Ukrajina (od 2008.) Irkutsk/Rusija (od 2012.)
Grb	

<p>Poznati građani</p>	<p>Kazimierz Michał Władysław Wiktor Pułaski (1745.-1779.) - Junak borbe za slobodu između dviju nacija Władysław Biegański (1857.-1917.) - Poljski internist, doktor medicine, logičar, filozof, društveni aktivist Zygmunt Modzelewski (1900.-1954.) - Političar i ekonomist, ministar vanjskih poslova Kalina Jędrusik (1930.-1991.) - vrsna poljska glumica Zygmunt Rolat (*1930.) - Poljsko-židovski filantrop, pokrovitelj umjetnosti, osnivač i predsjednik Udruge Židova Czestochowa i njihovih nasljednika Halina Poświatowska (1935.-1967.) - Avangardni poljski pjesnik Jerzy Kulej (1940.-2012.) - Najveći i najuspješniji poljski amaterski boksač, dvostruki olimpijski prvak (Tokio 1964., Meksiko 1968.), trostruki osvajač medalja na Europskom prvenstvu (dvije zlatne i srebrne medalje) i osmerostruki poljski prvak Janusz Kochanowski (1940.- 2010.) - Poljski odvjetnik, bivši predsjednik uprave zaklade "Ius et Lex", ombudsman Łukasz Wyleżątek (* 1953.) - Filmski i kazališni redatelj, dramatičar i scenarist Tomasz Sętowski (*1961.) - Slikar Jakub Błaszczkowski (*1985.) - Poljski nogometaš kao veznjak, izvanredan poljski predstavnik, kapetan poljske reprezentacije, bivši igrač Borussije Dortmund</p>
<p>Jedinstveno obilježje</p>	<p>Važno mjesto hodočašća u kršćanskom svijetu, stoga se grad često naziva "duhovnom prijestolnicom Poljske".</p>

Impressum

Ovaj vodič s preporukama o mobilnosti unutar Europske unije stvoren je u sklopu dvogodišnjeg projekta "Engagiert für Europa" (Erasmus + program br. 2018-1-DE02-KA202-005069).

Projektни partner

Grad Pforzheim (Njemačka), koordinator projekta

Eurocultura, Vicenza (Italija)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Czestochowie, Czestochowa (Poljska)

Njemačka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, Osijek (Hrvatska)

Objavio:

Grad Pforzheim (Njemačka), koordinator projekta

Eurocultura, Vicenza (Italija)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Czestochowie, Czestochowa (Poljska)

Njemačka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, Osijek (Hrvatska)

Koordinacija projekta grad Pforzheim u sklopu projekta "Engagiert für Europa"

Kreirano: 10/2020

Iz razloga bolje čitljivosti ne koristi se upotreba muškog i ženskog oblika jezika. Sva osobna imena odnose se na oba spola.

Sve izjave bez jamstva.

Common Licence

EU financiranje

Ovaj projekt financiran je uz potporu Europske komisije. Autor je jedini odgovoran za sadržaj ove publikacije; Komisija nije odgovorna za bilo kakvu upotrebu podataka koji se u njoj nalaze.

Zasluge za fotografiju: Grad Pforzheim, Grad Czestochowa, Grad Osijek, Grad Vicenza

Częstochowa

Portret miasta w ramach unijnego projektu „Engagiert für Europa“

CZĘSTOCHOWA - WIZYTÓWKA MIASTA	
NUTS 1 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Makroregion Południe
NUTS 2 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Województwo Śląskie
NUTS 3 https://de.wikipedia.org/wiki/nuts	Miasto i gmina Częstochowa
Wysokość	253 n.p.m
Powierzchnia	160 km ²
Położenie	Miasto położone nad rzeką Wartą, na malowniczej Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej, której charakterystycznym obrazem są ruiny zamków warownych, wieże obronne i niezwykle formacje skalne, – nazywanej też Jurą Krakowsko-Częstochowską. Przez okolicę prowadzi lubiana przez turystów trasa turystyczna „Szlak Orlich Gniazd”.
Mieszkańcy	220 433, grudzień 2019 kobiety: 53,01 % mężczyźni: 46,99 % Polacy: 99% obcokrajowcy: ca. 1% (Ukraina, Mołdawia, Białoruś, Gruzja, Rosja, Włochy) Najliczniejsze grupy narodowościowe: Ukraińcy, Mołdawianie, Białorusini Grupy wiekowe: 0-17 lat 15% 18 – 65 lat 64% ponad 65 lat 21% Poziom bezrobocia: 4.1% (sierpień 2020)
Oznaczenie pojazdów	SC
Adres Urzędu Miasta	Śląska 11/13

Website	www.czestochowa.pl
Prezydent miasta/ partia	Krzysztof Matyjaszczyk / SLD
Atrakcje turystyczne	<p>Klasztor OO. Paulinów Jasna Góra – sanktuarium maryjne, Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO</p> <p>Stary Ratusz Miejski – siedziba Muzeum Miejskiego</p> <p>Park Miejski przy klasztorze</p> <p>Kościół Św. Zygmunta – najstarszy kościół w mieście</p> <p>Kościół Św. Barbary i Św. Andrzeja – barokowy kościół z kaplicą Cudownego Źródła</p> <p>Muzeum Archeologiczne – miejsce wykopalisk z czasów kultury łużyckiej</p> <p>Muzeum Górnictwa Węgla i Rudy Żelaza</p> <p>Muzeum Monet i Medali – wystawa monet i medali poświęconych osobie Św. Jana Pawła II.</p> <p>Murale „Strażnik czasu”, „Wieża Babel”, „Świtezianka” i inne</p>
Ważne wydarzenia historyczne	<p>1220: pierwsza wzmianka pisemna</p> <p>1377: Stara Częstochowa otrzymuje prawa miejskie</p> <p>1382: fundacja klasztoru Paulinów na Jasnej Górze</p> <p>1655: wojna polsko-szwedzka, „potop szwedzki”</p> <p>1792-1918: okres rozbiorów Polski</p> <p>1826: połączenie Starej i Nowej Częstochowy w jedno miasto</p> <p>1846: budowa kolei żelaznej Warszawa-Wiedeń</p> <p>1909: organizacja Polskiej Wystawy Rolniczo- Przemysłowej</p> <p>1914-1918: I. wojna światowa</p> <p>1918: powstanie Rzeczypospolitej Polskiej</p> <p>1939-1945: II. wojna światowa i wyzwolenie miasta 16.01.1945, powstanie PRL</p> <p>1989/1990: przełom demokratyczny i powstanie Samorządu Terytorialnego</p> <p>1991: VI Światowy Dzień Młodzieży</p>
Ważne budynki	<p>Kompleks klasztorny Jasna Góra</p> <p>Stary Ratusz</p> <p>Nowy Ratusz</p> <p>Filharmonia Częstochowska</p> <p>Teatr Dramatyczny im. Adama Mickiewicza</p> <p>Arcykatedra p.w. Św. Rodziny</p> <p>Kościół św. Jakuba</p>
Ważne imprezy	<p>Bieg Częstochowski (10 km) (kwiecień)</p> <p>Święto Samorządu (Maj)</p> <p>Festiwal Muzyki Sakralnej „Gaude Mater“ (Maj)</p> <p>Międzynarodowy Festiwal Jazzu tradycyjnego HOT JAZZ SPRING (czerwiec)</p> <p>Festiwal Skrzypcowy im. Bronisława Hubermana (czerwiec)</p> <p>Festiwal Muzyki Alternatywnej „Frytka Off“ (czerwiec)</p> <p>Noc Kulturalna Częstochowa (czerwiec)</p> <p>Lato kulturalne „Aleje tu się dzieje” – (lipiec-sierpień)</p> <p>Dni Częstochowy (sierpień)</p> <p>Dni Europejskiej Kultury Ludowej (lipiec - sierpień)</p> <p>Festiwal Literacki „Czytaj” (wrzesień)</p> <p>Bieg uliczny „Złota Mila Częstochowy“ (wrzesień)</p> <p>Kiermasz Bożonarodzeniowy „Gwiazdkowa Aleja“ (grudzień)</p>

Ważne instytucje kultury	Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana Teatr Dramatyczny im. Adama Mickiewicza Miejska Galeria Sztuki Miejskie Centrum Kultury Muzeum Częstochowskie Muzeum Wyobraźni Tomasza Sętownskiego Regionalne Centrum Kultury Teatr Tańca
Edukacja	Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza Politechnika Częstochowska Liczne prywatne Szkoły Wyższe 21 liceów 45 szkół podstawowych 38 przedszkoli 4 szkoły specjalne

Sport	Kluby, które odnoszą sukcesy krajowe i międzynarodowe: "Włókniarz Częstochowa" - żużel; "Raków Częstochowa" - piłka nożna (Extarklasa). Długą tradycję ma w mieście lotnictwo "Aeroclub Częstochowa" i siatkówka "KS Norwid Częstochowa" oraz biegi uliczne. Intensywnie rozwija się także kolarstwo.
Instytucje nadzorujące aktywności europejskie	Urząd Miasta Częstochowa Kancelaria Prezydenta Miasta Wydział ds. Współpracy Krajowej i Międzynarodowej
Osoby pierwszego kontaktu w zakresie partnerstwa miast	Marzena Cupriak-Wagner, kierowniczką Wydziału Współpracy Krajowej i Międzynarodowej
Struktura organizacyjna	Wydział ds. Współpracy Krajowej i Międzynarodowej
Miasta partnerskie	Loreto/Włochy (od 1987) Lourdes/Francja (od 1990) South Bend/USA (od 1992) Fatima/Portugalia (od 1997) Pforzheim/Niemcy(od 2007) Kamieniec Podolski/Ukraina (od 2008) Irkuck/Rosja (od 2012)
Godło	

<p>Wybitni obywatele</p>	<p>Kazimierz Michał Władysław Wiktor Pułaski (1745-1779) - bohater walk narodowowyzwoleńczych dwóch narodów Władysław Biegański (1857-1917) - lekarz internista, doktor medycyny, logik, filozof, działacz społeczny Zygmunt Modzelewski (1900-1954) - polityk i ekonomista, minister spraw zagranicznych Janusz Elsner (1928-1996) - naukowiec, mechanik, profesor i rektor Politechniki Częstochowskiej, członek PAN Kalina Jędrusik (1930-1991) - wybitna aktorka teatralna i filmowa Zygmunt Rolat (*1930) - filantrop polsko-żydowski, mecenas sztuki, twórca i przewodniczący Związku Żydów Częstochowskich i ich Potomków Halina Poświatowska (1935-1967) - wybitna polska poetka Janusz Kochanowski (1940- 2010) - adwokat, były przewodniczący Fundacji "Ius et Lex", rzecznik obywatelski rządu Jerzy Kulej (1940-2012) - najwybitniejszy polski bokser, dwukrotny mistrz olimpijski (Tokio 1964, Meksiko 1968), trzykrotny zdobywca medali na mistrzostwach Europy (dwa złote i dwa srebrne medale) oraz ośmiokrotny mistrz Polski Łukasz Wylężałek (*1953) - reżyser filmowy i teatralny, scenarzysta Tomasz Sętowski (*1961) - artysta malarz Muniek (Zygmunt) Staszczuk (*1963) - muzyk, autor tekstów, lider zespołu T.Love Jakub Błaszczkowski (*1985) - piłkarz, środkowy, kapitan polskiej drużyny narodowej, były gracz Borussia Dortmund</p>
<p>Znak szczególny</p>	<p>Ważny ośrodek pielgrzymkowy świata chrześcijańskiego, dlatego miasto nazywane jest trzecią, „duchową stolicą Polski“.</p>

Impressum

Niniejszy przewodnik z rekomendacjami dotyczącymi mobilności w Unii Europejskiej powstał w ramach dwuletniego projektu „Engagiert für Europa” (program Erasmus + nr 2018-1-DE02-KA202-005069).

Partnerzy projektu

Miasto Pforzheim (Niemcy), koordynator projektu

Eurocultura, Vicenza (Włochy)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Częstochowie, Częstochowa (Polska)

Njemacka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Svaba u Hrvatskoj, Osijek (Chorwacja)

Redakcja

Miasto Pforzheim (Niemcy), koordynator projektu

Eurocultura, Vicenza (Włochy)

Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Częstochowie, Częstochowa (Polska)

Njemacka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Svaba u Hrvatskoj, Osijek (Chorwacja)

Koordinacja Miasto Pforzheim w ramach projektu „Engagiert für Europa“

Utworzono: 10/2020

Ze względu na lepszą czytelność nie stosuje się męskich i żeńskich form językowych. Wszystkie nazwy odnoszą się do obu płci.

Wszystkie informacje bez gwarancji.

Common Licence

Dofinansowanie z EU

Ten projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Unii Europejskiej.

Autor ponosi wyłączną odpowiedzialność za treść tej publikacji; Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych.

Źródła fotografii: Miasto Pforzheim, Miasto Częstochowa, Miasto Osijek, Miasto Vicenza